

Strandpadda i Blekinge 2010

Rapport: 2010:15

Rapportnamn: Strandpadda i Blekinge 2010

Utgåva: Endast publicerad på webben.

Utgivare: Länsstyrelsen Blekinge län, 371 86 Karlskrona

Hemsida: www.lansstyrelsen.se/blekinge

Dnr: 511-1014-10

ISSN: 1651-8527

Författare: Annika Lydänge

Kontaktperson: Jonas Johansson jonas.johansson@lansstyrelsen.se

Layout och foto: Annika Lydänge

Länsstyrelsen rapporter: www.lansstyrelsen.se/blekinge/Publikationer

Kartor: © Lantmäteriet 2004 Dnr: 106-2004/188

Författaren svarar själv för de bedömningar och slutsatser som förs fram i rapporten, och de kan ej åberopas som Länsstyrelsens ställningstagande.

© Länsstyrelsen Blekinge län

*Åtgärdsprogram
för hotade arter*

Sammanfattning

I Blekinge förekommer strandpaddan vid tio lokaler med sentida fynd. Under 2010 inventerades fem av dem för att bekräfta reproduktion och för att undersöka om de nyligen grävda dammarna nyttjades. Början av sommaren var mycket torr, och det är oklart om några vatten torkade ut innan ynglen hann metamorfosera. I slutet av juli kom det kraftiga regn, och de flesta dammarna återfick ungefär samma vattenstånd som tidigt under säsongen.

Trots den torra sommaren kunde lyckad reproduktion konstateras vid tre av lokalerna; Sölve grustag, Lörby grustag och Attanäs.

I Sölve grustag sågs och hördes spelande djur tidigt på säsongen, romsträngar och yngel observerades, och i slutet av juli fanns stora mängder nymetamorfoserade strandpaddor runt dammarna.

På Sillnäs udde observerades endast yngel av vanlig padda och långbensgroda i vattnet som tidigare nyttjats av strandpaddan. I slutet av juli var vattnet helt uttorkat och inga småpaddor hittades.

I Lörby observerades vuxna strandpaddor och romsträngar i den nyligen grävda dammen. I den södra bevattningsdammen observerades romsträngar och yngel, och i slutet av juli nymetamorfoserade strandpaddor, men även yngel.

Vid Bredaviks udde gjordes inga observationer av strandpadda.

Vid Attanäs hördes och sågs spelande hanar. Strandpaddeyngel observerades i en av dammarna, och nymetamorfoserade strandpaddor observerades senare i närheten av samma damm. En något större strandpadda från 2010 observerades ca 170 meter från en annan damm i samma område.

Under 2010 inventerades även groddjursfaunan på fyra öar i Ronneby kommun. Flera för strandpadda lämpliga vatten och hållkar fanns på öarna, men endast vanlig padda, åkergroda och mindre vattensalamander hittades.

Tre ny dammar för strandpadda grävdes under hösten 2010 vid Äspenäs på Blekinges östkust, nära Stålemara där det varit känt sedan tidigare att arten leker.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Inledning och genomförande	5
Resultat för inventering av kända lokaler	6
Bredaviks udde	6
Attanäs	7
Sölve grustag	9
Sillnäs udde	11
Lörby	12
Inventering av groddjur på öar i Ronneby kommun	14
Grävning av dammar vid Äspenäs	16

Inledning och genomförande

I Blekinge förekommer strandpaddan vid tio lokaler med sentida fynd. Under 2010 inventerades fem av dem; Bredaviks udde, Attanäs, Sölve grustag, Sillnäs udde och Lörby grustag. I Lörby grustag grävdes en damm som en del i efterbehandlingen av tåkten 2006. Året efter upptäcktes nymetamorfoserade strandpaddor vid dammen. Förekomsten av strandpadda i tåkten var inte känd sedan tidigare, men troligtvis har de lekt i två bevattningsdammar sedan en längre tid tillbaka. I Sölve grustag, som var en känd lokal för strandpaddan, grävdes tre dammar för strandpadda som en del i efterbehandlingen av tåkten 2008. Vid Bredaviks udde och Attanäs grävdes sammanlagt fyra dammar för strandpaddan 2009. Vid Sillnäs udde bekräftades förekomst av strandpadda 2009 av Mikael Gustavsson, efter flera år som arten inte observerats.

Under 2010 inventerades de fem lokalerna av Annika Lydänge för att försöka bekräfta reproduktion och för att undersöka om de nygrävda dammarna nyttjas. Resultaten från Listerlandet 2009 kommer från en inventering av strandpadda

genomförd av Mikael Gustavsson på uppdrag av Länsstyrelsen. Även Ove Törnqvist genomförde inventeringar av strandpadda i Blekinge under 2008 och 2009 på uppdrag av Länsstyrelsen.

Juni och början av juli 2010 var mycket torra i Blekinge. I slutet av juli kom mycket regn under kort tid, på vissa ställen upp mot 100 mm på ett dygn. Lokalerna besöktes i slutet av maj/början på juni och i slutet av juli, efter det kraftiga regnet. På Listerlandet verkar det inte ha fallit lika mycket regn som i östra Blekinge, vattnen på Sillnäs udde var helt uttorkade i slutet av juli, men i Sölve och Lörby grustag höll dammarna bra med vatten. I Attanäs var en av dammarna nära att torka ut men gjorde det inte helt enligt markägaren. I slutet av juli hade dammarna på östkusten ungefär samma vattenstånd som tidigt på säsongen. Eftersom dammarna inte besöktes förrän efter regnet är det oklart om några torkade ut innan ynglen hann metamorfosera.

Samtliga observationer har rapporterats till Artportalen.

Förekomst av strandpadda i Blekinge.

Resultat för inventering av kända lokaler

Bredaviks udde

Området vid Bredaviks udde utgörs av betade strandängar. Delar av området är sankt, och vid högt vattenstånd tränger havsvatten upp på ängarna.

På udden finns det två dammar. Den ursprungliga dammen (1515429/6241895) har ganska branta kanter och är inte helt optimal för strandpaddan. I mars 2009 grävdes en ny damm (1515492/6241949) straxt nordost om den ursprungliga.

26/5 2010 observerades stora mängder yngel i den ursprungliga dammen, uteslutande eller åtminstone till största delen vanlig padda. Inga observationer gjordes i den nygrävda. 26/7 observerades två nymetamorfoserade vanliga paddor i kanten av den gamla dammen, inga observationer gjordes i den nygrävda.

Den gamla dammen V-NO 20100526. Den nygrävda dammen skymtar i bakgrunden.

Den nygrävda dammen NV-SO 20100526.

Attanäs

Området vid Attanäs består dels av vallodling som efterbetas (de två västra dammarna) och naturbetesmark gränsande till strandängar (de två östra vattnen).

Det ursprungliga vattnet (1508341/6227100), nr 1, är grunt och solbelyst, och strandpaddor har dokumenterats här sedan 90-talet, men längs östkusten har strandpaddor hörts spela åtminstone sedan 60-talet.

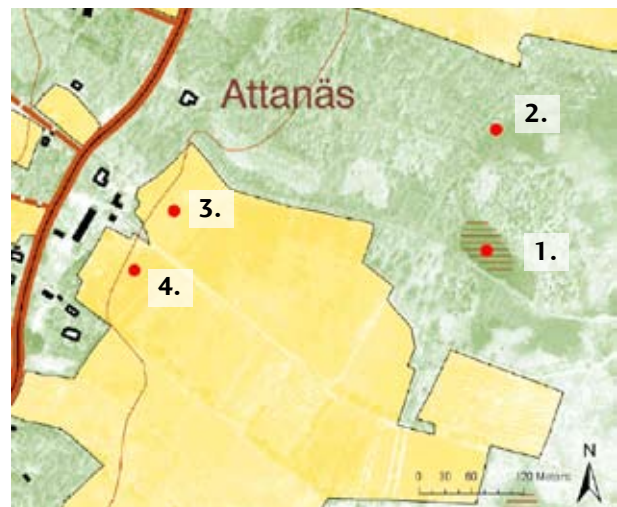
I mars 2009 grävdes tre nya dammar, en norr om det ursprungliga vattnet (1508354/6227236, nr 2) och två väster om (1507990/6227142, nr 3, och 1507945/6227074, nr 4). Ove Törnqvist observerade 2009 yngel av strandpadda i det ursprungliga vattnet. I damm 2 observerades en vuxen strandpaddehona och i damm nr 3 en vuxen strandpaddehane och yngel av strandpadda. I damm nr 4 observerades en vuxen strandpaddehona och yngel av strandpadda.

De två västra dammarna:

Dammarna besöktes vid flera tillfällen under 2010. 23/4 gjordes inga observationer. 26/5 observerades två små yngel ute i vattnet damm nr 4. Markägarna hade då hört strandpaddor spela flera nätter och sett fyra vuxna individer längs kanten av dammen 22/5. Vid en nattvandring 9/6 observerades yngel av vanlig padda och strandpadda i damm nr 4. Ett kort spelläte av strandpadda hördes från samma damm, och mer spel hördes på längre avstånd, troligtvis från någon av de två östra vattnen. 26/7 eftersöktes småpaddor, men inga fynd gjordes. Markägarna hade dock sett flera nymetamorfoserade strandpaddor vid damm nr 4 och i trädgården.

De två östra vattnen:

23/4 observerades 21 romklumpar av långbensgroda i det ursprungliga vattnet, nr 1. I damm nr 2 observerades 5 romklumpar av långbensgroda, 6 romklumpar av troligtvis åkergroda, samt två romsträngar av vanlig padda. 26/5 fanns det sto-

ra mängder paddyngel i båda vattnen, troligtvis var de som observerades till största delen vanlig padda. I damm nr 2 sågs ett långbensgrodeyngel, förmodligen uppehåller de sig i större utsträckning vid botten jämfört med paddynglen som oftast finns vid kanterna. 26/7 eftersöktes småpaddor. Inga observationer gjordes vid vattnen, men en årsunge av strandpadda, ca 3 cm lång, hittades 170 meter väst-nordväst om damm nr 2 (1508203/6227343).

Under 2010 har alltså lyckad reproduktion skett i damm nr 4 och troligtvis i något av de östra vattnen. Anledningen till att damm nr 3 inte använts av strandpaddorna 2010 är oklar, men i kanten av dammen finns ett litet tillflöde av grundvatten, vilket eventuellt gör vattnet i dammen kallare än i damm nr 4.

Årsunge strandpadda 20100726.

*Det ursprungliga vattnet (Nr 1).
NV-SO 20100423.*

*Den östra, nygrävda dammen (Nr 2).
S-N 20100423.*

*Den nygrävda västra, norra dammen (Nr 3).
V-O 20090601.*

*Den nygrävda västra, södra dammen (Nr 4).
N-S 20090601.*

Sölve grustag

Våren 2008 grävdes tre dammar som en del i efterbehandlingen av tälten, 1425887/6214347, 1425869/6214351 och 1425847/6214356).

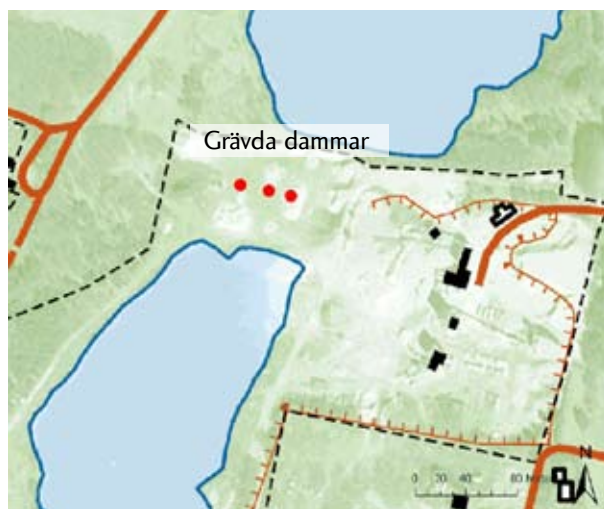
2008 observerade Ove Törnqvist romsträngar, yngel och nymetamorfoserade strandpaddor i och runt den mellersta dammen.

2009 noterades spelande hanar och romsträngar i den östra och den mellersta dammen av Mikael Gustavsson, och yngel i alla tre dammarna vid ett senare besök. Ytterligare senare på säsongen hittades inga levande yngel och inte heller några småpaddor av Mikael Gustavsson. Ove Törnqvist observerade 2009 romsträngar i den östra och den västra dammen, vuxna strandpaddor och strandpaddeyngel i alla tre dammarna, och senare under säsongen en nymetamorfoserad strandpadda i kanten av den västra dammen.

2010 besöktes dammarna 2/6 och 27/7. Vid det första besöket 2/6 observerades relativt mycket yngel i tre storleksklasser, 1, 2 och 2,5 cm i den östra dammen. De stora var vanlig padda, mellanklassen och de mindre strandpadda. Två adulta strandpaddor observerades av Jonas Johansson mfl vid en strandpaddeguidning 21/4. 1 romsträng av strandpadda observerades av Janne Pröjts och Mats Wirén 6/5. Romsträngar observerades även av Mikael Gustavsson omkring 20/5.

I den mellersta dammen fanns det den 2/6 yngel i två storleksklasser, 2,5-3 cm och 1 cm. De stora var troligtvis vanlig padda och en del strandpadda och de mindre strandpadda. 2 romsträngar av strandpadda observerades av Janne Pröjts och Mats Wirén 6/5. Romsträngar observerades även av Mikael Gustavsson omkring 20/5.

I den västra dammen fanns 2/6 yngel i en storleksklass, 3 cm, som troligtvis var uteslutande eller åtminstone till största delen vanlig padda.

27/7 observerades ca 500 nymetamorfoserade strandpaddor runt alla tre dammarna, de allra flesta runt den östra. Ca 20 nymetamorfoserade vanliga paddor observerades också, de flesta runt den västra dammen. 1 mindre vattensalamander sågs i den västra dammen.

Lyckad reproduktion har skett under 2010 med stora mängder metamorfoserade småpaddor. Reproduktionen lyckades åtminstone i den östra och den mellersta dammen, men kanske även i den västra eftersom småpaddor observerades även där.

Dammarna i Sölve grustag Ö-V 20100602.

Strandpaddeyngel i östra dammen 20100602.

Nymetamorfoserad strandpadda 20100727.

*Nymetamorfoserad vanlig padda och strandpadda
20100727.*

Sillnäs udde

Vid Sillnäs udde har förekomst av strandpadda varit känd sedan 80-talet, men inga observationer har gjorts de senaste åren förutom 2009.

Mellan lövskogen och strandängerna finns ett litet grunt vatten där strandpaddan lekt (1425534/6208476). Inne i lövskogen finns ett djupare men mer beskuggat vatten som inte bedöms som lämpligt för strandpaddan (1425575/6208501). I båda vattnen leker långbensgrodan. Ytterligare några beskuggade vatten finns i skogen, samt även troligtvis små tillfälliga vattensamlingar på strandängarna som håller vatten regniga år.

I maj 2009 påträffades en adult strandpadda och yngel i vattnet närmast strandängerna av Mikael Gustavsson. I juni samma år hittades två adulta strandpaddor på strandängerna mellan vattnet och havet. Vattnet torkade dock ut tidigt, och troligtvis hann ingen metamorfos äga rum.

2010 besöktes området vid två tillfällen. 2/6 var vattnet vid strandängerna dygt en dm djupt och det fanns stora mängder paddyngel, uteslutande eller åtminstone till största delen vanlig padda, samt yngel av långbensgroda. 27/7 var både vattnet vid strandängerna och vattnet i skogen helt uttorkade. Inga observationer gjordes vid strandängerna, men vid det uttorkade vattnet i skogen hittades en nymetamorfoserad vanlig padda och en brungroda (årsunge) som inte hann artbestämmas.

Troligtvis skedde ingen lyckad reproduktion under 2010, men strandpaddorna kan fortfarande finnas kvar i området eftersom de observerades 2009.

Vattnet vid strandängerna SV-NO 20100602.

Vattnet i skogen NV-SO 20080421.

Lörby grustag

I Lörby grustag finns en damm som grävdes 2006, Nr 1, (1432352/6217831) som en del i efterbehandlingen av täkten och två bevattningsdammar, Nr 2 och 3, (1432198/6217782 och 1432196/6217690).

2008 inventerades grustaget av Ove Törnqvist. Spel hördes av flera hanar, och 7 vuxna hanar, yngel och nymetamorfoserade paddor observerades under säsongen vid de tre dammarna, men främst vid andra tillfälliga översvämningar.

2009 spelade strandpaddan i alla tre dammarna. Romsträngar observerades av Mikael Gustavsson i damm nr 1, men nymetamorfoserade strandpaddor hittades av Mikael Gustavsson endast i damm nr 3. Ove Törnqvist hörde spel av 23 hanar, och observerade flera hanar vid damm nr 3, och senare observerades både yngel och nymetamorfoserade strandpaddor i samma damm. Vid damm nr 1 observerade Ove Törnqvist sju hanar och spel hördes, men inga yngel eller småpaddor observerades senare under säsongen.

Under 2010 besöktes dammarna 2/6 och 27/7. Vid det första besöket 2/6 observerades en adult strandpaddehane och två romsträngar i damm nr 1. Även ca 10 mindre vattensalamandrar observerades. I damm nr 2 observerades yngel av vanlig padda i två storleksklasser, 2 cm och 3 cm. Troligtvis finns fisk i vattnet, en stor rörelse sågs och hördes vid ytan. I damm nr 3 observerades yngel av vanlig padda i samma storlekar som i nr 2, samt ca 1 cm stora yngel av strandpadda. Även ca 10 mindre vattensalamandrar, en större vattensalamander (hane) och två fjolårsungar samt en adult vanlig padda observerades. 9 romsträngar av strandpadda observerades i damm nr 3 av Janne Pröjts och Mats Wirén 6/5.

Vid det andra besöket 27/7 observerades endast 5 mindre vattensalamandrar i damm nr 1. Vid damm nr 2 observerades ca 30 nymetamorfoserade vanlig paddor längs kanten. Vid damm nr 3

observerades ca 100 nymetamorfoserade vanlig paddor och 8 nymetamorfoserade strandpaddor. Yngel av strandpadda fanns i vattnet, 1 cm och 2,5 cm stora.

Markägaren Jesper Bengtsson berättade den 27/7 att han sett många småpaddor vid bevattningsdammarna och längs grusvägarna (osäkert vilken art), men även att han för någon vecka sedan hittade en adult strandpadda (enligt honom en padda med gult streck längs ryggen) i sin källare på gården straxt väst-nordväst om grustaget (1432027/6217887).

Lyckad reproduktion har 2010 skett med säkerhet i damm nr 3, men troligtvis inte i damm nr 1 och 2.

Nyligen grävda dammen (Nr 1). SV-NO 20100602.

*Norra bevattningsdammen (Nr 2).
SV-NO 20100602.*

*Södra bevattningsdammen (Nr 3).
NV-SO 20100602.*

*Romsträng i nyligen grävda dammen (Nr 1).
20100602.*

*Strandpaddehane vid nyligen grävda dammen (Nr 1).
20100602.*

Inventering av groddjur på öar i Ronneby kommun

20100614 inventerades groddjur på fyra öar i Ronneby skärgård av Jonas Johansson och Annika Lydänge med hjälp av Le Carlsson. Till synes lämpliga lekvatten för strandpadda besöktes och förekomst av yngel undersöktes.

Gåsfeten

Två hällkar som skulle kunna vara lämpliga finns på ön, ett på den södra delen (1463805/6221543), och ett på den östra delen (1463823/6221631). Inga yngel observerades. Det är dock lite ont om gömslen och övervintringsplatser.

Spjutsö

Flera lämpliga vatten och hällkar finns på ön. Det finns även gott om gömsällen och övervintringsplatser. Mindre vattensalamander, åkergroda och vanlig padda hittades på ön.

- Nordöstra vattnet (1454357/6224287): Två mindre vattensalamandrar, yngel av vanlig padda och troligtvis åkergroda.

- Östra hällkaren (1454385/6224138 och 1454388/6224122): Yngel av vanlig padda.
- Västra vattnet (1454256/6224206): Yngel av vanlig padda.
- Västra hällkaret (1454130/6224237): Yngel av vanlig padda.
- Norra vattnet (1454277/6214383): Yngel av vanlig padda. Nästan helt uttorkat.

Tvägöl

Ett litet hällkar finns på den östra delen av ön, (1455592/6223022): Yngel av vanlig padda.

Rödaskärv

Flera mindre hällkar finns på ön, men inga yngel hittades. Ganska mycket fågelträck, och inte så många gömsällen och övervintringsplatser.

Södra delen av Spjutsö.

Västra vattnen på Spjutsö med yngel av vanlig padda.

Vy över Tvägöl.

Östra hällkaret på Tvägöl med yngel av vanlig padda.

Östra hällkaret på Gåsfeten.

Ett av hällkaren på Rödaskärv.

Grävning av dammar vid Äspenäs

Under hösten 2010 grävdes tre dammar för strandpadda vid Äspenäs på Blekinges östkust (1512463/6232770, 1512406/6232725, 1512339/6232669). Dammarna ligger ca 250 meter från ett sedan tidigare känt lekvattnet för strandpadda vid Stålemara.

Under grävarbetet observerade grävmaskinisten två vuxna strandpaddor i kanten av den norra dammen. Vattennivån var låg när bilderna nedan togs, men troligtvis beror det på att det då inte var länge sedan dammarna grävdes.

Norra dammen. S-N 20101029.

Södra dammen. NO-SV 20101029.

Mellersta dammen. NO-SV 20101029.

371 86 Karlskrona
Telefon: 0455-870 00
E-post: blekinge@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/blekinge